

HAPPY ST. NICHOLAS DAY! WESOŁYCH MIKOŁAJEK!

6th December

Św. Mikołaj, którego święto obchodzone jest 6 grudnia, to postać bardzo dobrze znana na całym świecie jako uosobienie tradycji bożonarodzeniowej. Na temat historycznego Mikołaja, który w IV wieku n.e. był biskupem Miry, greckiego miasta na terenie dzisiejszej Turcji, istnieje wiele mit i legend, które przedstawiają jego sylwetkę, jako obrońcę ludzi w potrzebie, wspierającego ubogich, człowieka sprawiedliwego i prawego, znanego z dobroczynności – cudotwórcę.

Święci są zwykle kojarzeni z cudami i nadprzyrodzonymi właściwościami. O życiu Świętego Mikołaja możemy dowiedzieć z informacji opartych przede wszystkim na legendach i przekazach historycznych, opowiadających o cudach jakich dokonywał ten Święty.

Jedną z najpopularniejszych legend o Św. Mikołaju, który podobno pochodził z zamożnej rodziny jest ta opowiadająca o tym, jak to święty, potajemnie pomógł biednemu mężczyźnie, ojcu trzech córek, które chciał sprzedać do domu publicznego, gdyż nikt nie chciał ich poślubić bez otrzymania odpowiedniego posagu. Mikołaj postanowił uratować cnotę tych dziewcząt i trzykrotnie pod osłoną nocy wrzucał przez okno pieniądze przeznaczone na posag dla każdej z dziewcząt. Podczas trzeciej wyprawy, ojciec dziewcząt „złapał” Mikołaja na gorącym uczynku. Mikołaj zmusił go do złożenia obietnicy, że dochowa tajemnicę, skąd pochodzą pieniądze. Historia ta jest prawdopodobnie wyjaśnieniem, dlaczego współczesny świąteczny Mikołaj przynosi prezenty dla dzieci pod osłoną nocy.

Girolamo Macchietti (1535–1592) Galeria Narodowa, Londyn

Wiele osób wie, że św. Mikołaj jest patronem dzieci, ale nie wiedzą, dlaczego nosi ten tytuł. Otóż istnieje makabryczna legenda, która głosi, że podczas klęski głodu w Myrze trzech młodych chłopców zostało zwabionych do sklepu mięsnego, gdzie zostali zabici, a następnie zasoleni w drewnianej beczce z zamiarem sprzedaży jako „szynki”. Dobry biskup dokonał cudu, przywracając dzieci do życia i ratując je przed makabrycznym losem. Historia ta stała się tematem wielu przedstawień Mikołaja w sztuce, zwłaszcza w średniowieczu. Niektórzy uważają, że wizerunki biskupa Mikołaja z trzema chłopcami doprowadziły do jego reputacji jako obrońcy dzieci.

Trzy legendy o świętym Mikołaju ok. 1500–1520

Gerard David (ok. 1460-1523)

Galerie Narodowe Szkocji

Kolejna legenda dotyczy żeglarzy na morzu, gdy podczas sztormu ich statek zaczął tonąć, a oni zaczęli wzywać na pomoc biskupa, , to tenże nagle pojawił się na statku, kazał uciszyć się wiatrowi i zniknął. Dzięki temu udało im się dopłynąć bezpiecznie do portu w Mire, gdzie złożyli ofiary Mikołajowi w kościele.

Św. Mikołaj z Bari przepędzający burzę 1433–1435
Bicci di Lorenzo (1373-1452)
Muzeum Ashmolean w Oksfordzie

Jego patronat nad fałszywie oskarżonymi można przypisać wczesnej opowieści o uratowaniu przez niego trzech niewinnych ludzi na chwilę przed ich egzekucją. Mówi się, że św. Mikołaj, ówczesny biskup Miry, śmiało odepchnął miecz kata, uwolnił mężczyzn z łańcuchów i ze złością zganiał sędziego przysięgłego, który wziął łapówkę, aby uznać ich za winnych.

Św. Mikołaj jest postacią jednoczącą katolików i prawosławnych, ponieważ obie grupy czczą tego świętego. Jest on m.in. niezwykle ważny w Rosyjskim Kościele Prawosławnym, gdzie jest znany jako św. Mikołaj Cudotwórca ze względu na wiele cudów przypisywanych mu zarówno za życia, jak i po śmierci. Dla prawosławnych Mikołaj jest także czczony za swoje przymioty jako święty biskup i dobry pasterz swojego ludu. W ich tygodniowym cyklu liturgicznym, który poświęca różne dni tygodnia Jezusowi Chrystusowi i innym świętym, tylko trzy są wymienione: Maryja, Matka Boża, Jan Chrzciciel i św. Mikołaj.

Ikona św. Mikołaja XV–XVI w.

Mikołaj nie pozostawił po sobie żadnych pism teologicznych, ale jako biskupowi, przypisuje mu się powiedzenie, że „ta godność i ten urząd domagają się, aby żyć nie tylko dla siebie, ale także dla innych”.

Święto Mikołaja obchodzone jest 6 grudnia, w dniu jego śmierci (stało się to między rokiem 345 a 352), ale dla mieszkańców Bari we Włoszech, 9 maja jest również ważnym dniem świętowania, gdyż dnia 9 maja 1087 roku jego ciało zostało przewiezione właśnie do tego miasta i pochowane w miejscowej bazylice.

Źródła:

Patron dnia: Święty Mikołaj, biskup. <https://naszdiennik.pl>

Mikołaj Święty Żywot, dzieło i cuda wielkiego biskupa z Miry. <https://www.znak.com.pl>

6 grudnia- Wspomnienie św. Mikołaja, biskupa. <https://misericors.org>

Zdjęcia: Domena publiczna

Autor:

Danuta Piotrowska